

Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Теорія перекладу

Шифр та назва спеціальності

В11 – Філологія

Спеціалізація

В11.041 – Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Освітня програма

Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Семестр

3

Інститут

ІНІ соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Ділової іноземної мови та перекладу (303)

Тип дисципліни

Професійна (фахова), Обов'язкова

Форма навчання

Денна

Мова викладання

Англійська

Викладачі, розробники

Недайнова Ірина Василівна

Iryna.Nedainova@khpi.edu.ua

Кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри ділової іноземної мови та перекладу НТУ "ХПІ"

Автор та співавтор понад 50 наукових та методичних публікацій.
Курси: "Теорія перекладу", "Теорія та практика перекладу",
"Практичний курс англійської мови", "Основи наукових досліджень". Авторка навчального посібника для перекладачів "Англійська мова: Переклад текстів засобів масової інформації" та конспекту лекцій з дисципліни «Основи наукових досліджень» (електронного навчального видання для студентів спеціальності 035 Філологія другого магістерського рівня освіти).

Науковий керівник курсових та магістерських досліджень.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс з теорії перекладу надає студентам початкові знання з теорії перекладу, які необхідні їм для здійснення перекладацької діяльності у двох напрямках: з англійської мови на українську та з української на англійську

Мета та цілі дисципліни

Мета освітнього компонента: Надання необхідної теоретичної основи для свідомого творчого процесу роботи з текстом для перекладу.

Цілі курсу:

1. Ознайомити з базовими поняттями, принципами та типами загальної теорії перекладу.
2. Сформуванню розуміння основних перекладацьких стратегій і трансформацій.

3. Розвинути навички аналізу вихідного тексту з урахуванням його жанрових, стилістичних і прагматичних особливостей.

4. Навчити обґрунтовувати перекладацькі рішення з позицій сучасних теоретичних підходів.

Формат занять

Лекції, консультації. Самостійна робота. Групова робота. Підсумковий контроль - екзамен

Компетентності

.ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

СК1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

СК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Результати навчання

РН2. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в перекладознавстві.

РН7. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації..

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 180 год. (6 кредити ECTS): лекції – 80 год., самостійна робота – 100 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Дисципліна базується на навчальній дисципліні "Загальне мовознавство".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На лекційних заняттях використовуються: розповідь, пояснення, демонстрація, дискусія. Для підготовки самостійної роботи використовується проєктний підхід до навчання, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій в завданні для групової роботи. За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; контрольні роботи. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Introduction to the Course: Globalisation and Translation.	2
Тема 2. Introduction to Translation Theory: Key Concepts and Definitions.	4
Тема 3. Translating vs Interpreting.	4
Тема 4. Equivalence in Translation: Types and Challenges.	4
Тема 5. Translation Units and Levels of Language.	4
Тема 6. Types of Translation: Literal, Free, and Communicative Approaches.	4
Тема 7. Translation Transformations and Strategies.	4

Тема 8. Context, Meaning, and Pragmatics in Translation.	4
Тема 9. Cultural Aspects of Translation.	4
Тема 10. Norms, Ethics, and the Role of the Translator.	4
Тема 11. Quality Assessment and Evaluation in Translation.	4
Тема 12. Introduction to Translation Techniques: Classification and Scope.	4
Тема 13. Literal Translation and Its Limits.	4
Тема 14. Transposition and Grammatical Transformations.	4
Тема 15. Modulation as a Semantic Shift in Translation.	4
Тема 16. Equivalence and Adaptation Techniques.	4
Тема 17. Borrowing, Calque, and Loan Translation.	4
Тема 18. Explicitation and Implication Strategies.	4
Тема 19. Compression and Expansion in Translation.	4
Тема 20. Compensation Techniques and Stylistic Adjustment.	4
Тема 21. Concluding Reflections on Translation Theory.	2
Загальна кількість годин	80

Практичні заняття

Практичні заняття у межах курсу не передбачені.

Лабораторні заняття

Лабораторні роботи у межах курсу не передбачені.

Контрольні роботи

Комплексний тест	Вагові коефіцієнти b
Тема 1. General Issues of Translation.	1
Тема 2. Types of Translation Techniques	1
Загальна кількість годин	$\sum_{i=1}^n b_i = 2$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання групового завдання (презентація).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Globalisation and Translation.	5
Тема 2. Translation Theory: Key Concepts and Definitions.	5
Тема 3. Translating vs Interpreting.	5
Тема 4. Equivalence in Translation: Types and Challenges.	5
Тема 5. Translation Units and Levels of Language.	5

Тема 6. Literal, Free, and Communicative Approaches.	5
Тема 7. Translation Transformations and Strategies.	5
<hr/>	
Тема 8. Context, Meaning, and Pragmatics in Translation.	5
Тема 9. Cultural Aspects of Translation.	5
Тема 10. Norms, Ethics, and the Role of the Translator.	5
Тема 11. Quality Assessment and Evaluation in Translation.	5
Тема 12. Introduction to Translation Techniques: Classification and Scope.	5
Тема 13. Literal Translation and Its Limits.	5
Тема 14. Transposition and Grammatical Transformations.	5
Тема 15. Modulation as a Semantic Shift in Translation.	5
Тема 16. Equivalence and Adaptation Techniques.	5
Тема 17. Borrowing, Calque, and Loan Translation.	5
Тема 18. Explicitation and Implication Strategies.	5
Тема 19. Compression and Expansion in Translation.	5
Тема 20. Compensation Techniques and Stylistic Adjustment.	5

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання у межах курсу не передбачене.

Підготовка групової PowerPoint презентації з етапів розвитку українського або західного перекладознавства. Завдання виконується протягом навчальних тижнів і презентується на підсумковому занятті.

Теми індивідуального завдання (реферату)

Не передбачене

Загальна кількість годин

100

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми або курс шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Бик І.С. Теорія і практика перекладу. Конспект лекцій. Режим доступу: <http://www.franko.lviv.ua/faculty/intrel/tpp/>
2. Володіна Т.С., Рудківський О.П. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. К.: Вид. центр КНЛУ, 2017.
3. Гудманян А. Г., Сітко А. В., Єнчева Г. Г. Основи перекладознавства: навч. посібник. Вінниця : Нова книга, 2020. Режим доступу: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/47569>.
4. Korunets, I.V. Theory and Practice of Translation. Вінниця: Нова книга, 2003.
5. Munday, J. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. 2016, 4th ed.
6. Рум, А. *Exploring Translation Theories*. 2018, 2nd ed.

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо відповідно до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3
--	---	--

0,3

0,4

0,3

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = P \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3,$$

де: P – середньозважена середня оцінка за поточний контроль,

I – оцінка за виконання індивідуального завдання,

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи,

P_k – оцінка за підсумковий контроль.

$$P = \frac{P_1 \cdot a_1 + P_2 \cdot a_2 + \dots + P_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i},$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за практичне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1}{\sum_{i=1}^n b_i},$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (P, K, I, \dots) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з [положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХП»](#).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

27.08.2025

Завідувач кафедри

Оксана ГОЛІКОВА

27.08.2025

Гарант ОП

Вікторія МИРОШНИЧЕНКО